DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

1 kwietnia | Nr. 7. | Rok 1928.

T R E Ś Ć:

SPRAWY OGÓLNO ADMINISTRACYJNE I PRAWNE.

59.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o karach za szpiegostwo i niektóre inne przestępstwa przeciw Państwu.

(przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 18 z dnia 24 lutego 1928 r.)

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. § 1. Kto umyślnie ujawnia innej osobie wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty, które ze względu na dobro Państwa Polskiego należy zachować w tajemnicy przed rządem obcego państwa,

ulega karze więzienia do lat pięciu.

§ 2. Jeśli ujawniona wiadomość, dokument lub inny przedmiot, określony w § 1, dotyczyły wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, sprawca

ulega karze ciężkiego więzienia od roku do lat dziesięciu.

§ 3. Jeśli sprawca ujawnił wiadomość, dokument lub inny przedmiot, określony w § 1, obcemu rządowi lub osobie w jego interesie działającej, albo działał w zamiarze narażenia na niebezpieczeństwo wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, al-

bo też z naruszeniem obowiązków urzędu publicznego lub służby publicznej,

ulega karze ciężkiego więzienia od lat pięciu do lat piętnastu.

§ 4. Tę samą karę wymierzyć należy, jeśli czyn spowodował wielką szkodę dla bezpieczeństwa Państwa, a sprawca to mógł przewidzieć.

§ 5. Jeśli sprawca dopuścił się czynu, określonego w § 3, w czasie wojny,

ulega karze śmierci lub ciężkiego więzienia dożywotniego.

§ 6. Jeśli sprawca dopuścił się czynu, określonego w §§ 1 — 3, nieumyślnie,

ulega karze więzienia do roku,

jeśli zaś ujawniona wiadomość, dokument lub przedmiot były mu dostępne wskutek podjęcia się pracy dla Państwa, albo ze względu na urząd publiczny, służbę publiczną lub zlecenie urzędowe,

ulega karze więzienia do lat dwóch.

Art. 2. Kto, mając sobie powierzone ze względu na swój urząd publiczny, służbę publiczną lub zlecenie urzędowe, wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty, wymienione w art. 1, dopuszcza przez niedbalstwo do ich ujawnienia, zniszczenia lub zagubienia,

ulega karze więzienia do lat dwóch.

Art. 3. § 1. Kto umyślnie i bezprawnie komunikuje obcemu rządowi lub osobie w jego interesie działającej jakiekolwiek wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty, dotyczące wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, — o ile czyn nie stanowi przestępstwa, przewidzianego w art. 1, —

ulega karze ciężkiego więzienia od roku do lat dziesięciu,

jeśli zaś sprawca działał z naruszeniem obowiązków urzędu publicznego lub służby publicznej lub też dopuścił się przestępstwa w czasie wojny,

ulega karze ciężkiego więzienia od trzech lat do lat dziesięciu.

§ 2. Jeśli sprawca działał nieumyślnie,

ulega karze więzienia do roku,

jeśli zaś zakomunikowana wiadomość, dokument lub przedmiot były mu dostępne wskutek podjęcia się pracy dla Państwa albo ze względu na urząd publiczny, służbę publiczną lub zlecenie urzędowe,

ulega karze więzienia do lat dwóch.

Art. 4. § 1. Kto umyślnie i bezprawnie komunikuje obcemu rządowi lub osobie w jego interesie działającej jakiekolwiek wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty, a w szczególności dotyczące stosunków politycznych, dyplomatycznych lub gospodarczych Państwa Poslkiego, wiedząc o tem, iż udzielone wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty mogą być obcemu rządowi użyteczne na wypadek wojny przezeń prowadzonej lub w jego nieprzyjaznych dla Państwa Polskiego działaniach lub zamierzeniach,

ulega karze więzienia do lat pięciu.

§ 2. Jeśli sprawca działał z naruszeniem obowiązków urzędu publicznego lub służby publicznej, albo też dopuścił się przestępstwa, określonego w § 1, w czasie wojny,

ulega karze ciężkiego więzienia od roku do lat dziesięciu.

Art. 5. § 1. Kto umyślnie i bezprawnie zbiera wiadomości lub uzyskuje dokumenty, albo inne przedmioty, okreslone w art. 1, albo też stara się je uzyskać lub z niemi zapoznać,

ulega karze więzienia do lat trzech.

§ 2. Jeśli sprawca działał w zamiarze narażenia na niebezpieczeństwo wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych lub w zamiarze ujawnienia wiadomości, dokumentów lub innych przedmiotów, określonych w art. 1, rządowi obcego państwa lub osobie w jego interesie działającej,

ulega karze ciężkiego więzienia od roku do lat dziesięciu,

jeśli zaś wiadomości lub przedmioty były sprawcy dostępne wskutek podjęcia się pracy dla Państwa, albo ze względu na urząd publiczny, służbę publiczną lub zlecenie urzędowe,

ulega karze ciężkiego więzienia od dwóch lat do lat dziesięciu.

§ 3. Tej samej karze ulega, kto przestępstwa, przewidzianego w § 1, dopuścił sę w czasie wojny.

Art. 6. § 1. Kto umyślnie i bezprawnie zbiera wiadomości lub uzyskuje dokumenty albo inne przedmioty, dotyczące wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, albo też stara się je uzyskać lub z niemi zapoznać, sporządza plany, szkice lub wizerunki budowli lub urządzeń wojskowych, przedostaje się do budowli lub urządzeń wojskowych, do których wstęp jest wzbroniony, — o ile czyn nie stanowi przestępstwa, przewidzianego w art. 5, —

ulega karze więzienia do roku,

w wypadkach zaś mniejszej wagi,

karze aresztu do sześciu tygodni lub grzywny do trzech tysięcy złotych.

§ 2. Jeżeli sprawca działał w zamiarze narażenia na niebezpieczeństwo wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych lub w zamiarze zakomunikowania wiadomości, dokumentów lub innych przedmiotów, określonych w § 1, rządowi obcego państwa lub osobie w jego interesie działającej,

ulega karze ciężkiego więzienia od roku do lat pięciu,

jeśli zaś wiadomości lub przedmioty były sprawcy dostępne wskutek podjęcia się pracy dla Państwa albo ze względu na urząd publiczny, służbę publiczną lub zlecenie urzędowe,

ulega karze ciężkiego więzienia od roku do lat dziesięciu.

§ 3. Te samej karze ulega, kto przestępstwa, przewidzianego w § 1, dopuścił się w czasie wojny.

§ 4. Obok kary należy orzec konfiskatę dokumentów, planów, wizerunków, szkiców i innych przedmiotów bez względu na to, czyją stanowią własność.

Art. 7. § 1. Kto wchodzi w porozumienie z innemi osobami co do popełnienia jednego z przestępstw określonych w art. 1, § 3, art. 3, § 1, art. 5, § 2 i w art. 6, § 2,

ulega karze więzienia do lat pięciu.

§ 2 Wolny będzie od kary ten, kto o porozumieniu zawiadomi władzę, powołaną do ścigania przestępstw, zanim ona dowie się o porozumieniu; nie dotyczy to takiego uczestnika porozumienia, który innych do porozumienia nakłonił.

§ 3. Kto wchodzi w porozumienie z rządem obcego państwa lub z osobą w jego interesie działającą co do dostarczenia wiadomości, dokumentów lub innych przedmiotów, określonych w art. 1 i 3,

ulega karze więzienia od roku do lat pięciu.

§ 4. Kto umyślnie dopomaga rządowi obcego państwa lub osobie w jego interesie działającej w uzyskiwaniu wiadomości, dokumentów lub innych przedmiotów, określonych w art. 1 i 3, lub też wchodzi w tym celu w porozumienie z rządem obcego państwa lub osobą w jego interesie działającą,

ulega karze więzienia od roku do lat pięciu.

§ 5. Tej samej karze ulega kto, działając w interesie obcego państwa, wchodzi w porozumienie z inną osobą co do dostarczenia mu wiadomości, dokumentów lub innych przedmiotów, określonych w art. 1 i 3.

§ 6. Kto czynów, określonych w artykule niniejszym, dopuścił się w czasie wojny,

ulega karze ciężkiego więzienia od roku do lat dziesięciu.

Art. 8. § 1. Kto przekroczy granice Państwa w zamiarze popełnienia jednego z przestępstw, określonych w art. 1, § 1—3, art. 3, § 1, w art. 4, 5, 6, § 2 i w art. 7, przebywa w tymże zamiarze w obszarze warownym lub w rejonie umocnionym lub przedsięweźmie jakiekolwiek inne czynności przygotowawcze do popełnienia wspomnianych przestępstw, o ile czyn nie jest zagrożony karą surowszą,

ulega karze więzienia do lat trzech.

§ 2. Jeśli sprawca dopuścił się czynu, określonego w § 1, w czasie wojny,

ulega karze ciężkiego więzienia od roku do lat dziesięciu.

§ 3. Wolny będzie od kary ten, kto władzę, powołaną do ścigania przestępstw, zawiadomi o spełnieniu czynności przygotowawczych, przedsięwziętych z inną osobą, zanim władza ta dowie się o ich spełnieniu; nie dotyczy to takiego uczestnika przestępstwa, który innych do spełnienia przestępstwa nakłonił.

Art. 9. § 1. Kto, otrzymawszy w chwili, gdy można szkodzie zapobiec, wiarogodną wiadomość o zamierzonem przestępstwie, przewidzianem w art. 1 § 1—3, w art. 3, 5 § 2, art. 6 § 2 i w art. 7, umyślnie zaniecha uwiadomić o tem władzę, powołaną do ścigania przestępstw, jeśli wspomnianych przestępstw dokonano lub usiłowano dokonać,

ulega karze więzienia do lat trzech.

§ 2. Wolny będzie od kary, kto zaniecha zawiadomienia przeciw krewnym lub powinowatym w stopniu, uprawniającym do uchylenia się w ich sprawie od zeznań w postępowaniu przed sądem karnym powszechnym. To samo stosuje się, gdy idzie o wiadomość, powierzoną duchownemu w zakresie sprawowania duszpasterstwa.

Art. 10. Kto, oddając usługi wywiadowcze władzy polskiej, pozostaje jednocześnie bez zezwolenia tej władzy z mocy przyjętego zobowiązania lub szczególnego stosunku w jakiejkolwiek zależności od obcego rządu lub osoby działającej w jego interesie,

ulega karze więzienia do lat trzech.

Art. 11. § 1. Kto ogłasza wiadomości, dokumenty, wizerunki, plany, szkice lub inne przedmioty, dotyczące wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, jeżeli bądź sprawca wiedział, że przez ogłoszenie interesy Państwa mogłyby być zagrożone, lub z treści wiadomości albo z innych okoliczności można to było poznać, bądź został wydany zakaz ogłaszania takich wiadomości, — o ile czyn nie podpada pod przepisy surowsze, —

ulega karze więzienia do roku i grzywny do trzech tysięcy złotych lub jednej z tych kar.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuścił się czynu, oznaczonego w § 1, w czasie wojny lub mobilizacji,

ulega karze więzienia do trzech lat i grzywny do pięciu tysięcy złotych.

Art. 12. Kto umyślnie:

1) nie stosuje się do zarządzeń władzy, mających na celu zapobieżenie ujawnieniu lub rozpowszechnieniu wiadomości lub przedmiotów, określonych w art. 1 i 3;

2) w obszarze warownym lub w rejonie umocnionym nie zachowuje przepisów o meldowaniu osób;

ulega karze aresztu do sześciu miesięcy lub grzywny do tysiąca złotych,

jeśli zaś sprawca działał nieumyślnie,

ulega karze grzywny do pięciuset złotych.

Art. 13. § 1. Kto umyślnie w czasie wojny, mobilizacji, lub w okresie, poprzedzającym bezpośrednio mobilizację, rozgłasza wiadomości nieprawdziwe lub pogłoski, mogące osłabić ducha obronnego społeczeństwa,

ulega karze więzienia do lat trzech.

§ 2. Jeżeli sprawca działał w zamiarze osłabienia ducha obronnego społeczeństwa

ulega karze więzienia do lat pięciu.

§ 3. Jeżeli sprawca działał nieumyślnie,

ulega karze aresztu do sześciu miesięcy i grzywny do tysiąca złotych lub jednej z tych kar.

Art. 14. Kto umyślnie przed rozprawą główną ogłasza wiadomości o dochodzeniu lub karnem postępowaniu w sprawach o przestępstwa, przewidziane w art. 1—10 i 13, bez zezwolenia władzy prowadzącej dochodzenie lub postępowanie,

ulega karze aresztu do sześciu miesięcy i grzywny do dwóch tysięcy złotych,

jeśli zaś sprawca działał nieumyślnie,

ulega karze aresztu do trzech miesięcy i grzywny do tysiąca złotych lub jednej z tych kar.

Art. 15. § 1. Przy skazaniu za przestępstwa, zagrożone ciężkiem więzieniem, można obok kary pozbawienia wolności orzec karę grzywny do pięciuset tysięcy złotych.

§ 2. Przy skazaniu za przestępstwa, zagrożone więzieniem, można obok kary pozbawienia wolności orzec grzywnę do stu tysięcy złotych. Przepis niniejszy nie ma zastosowania do przestępstwa, przewidzianego w art. 11.

§ 3. W razie wszczęcia śledztwa o przestępstwa, przewidziane w § 1, sąd karny na wniosek prokuratora zarządzi aż do prawomocnego ukończenia postępowania i ściągnięcia grzywny zajęcie majątku, jaki oskarżony posiada i jaki mu później przypadnie.

§ 4. W wypadku przestępstw, przewidzianych w § 2, sąd na wniosek prokuratora może wydać powyższe zarządzenie.

Art. 16. § 1. Jeśli skazany otrzymał za popełnienie jednego z przestępstw, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, zapłatę, należy w wyroku uznać ją za przepadłą na rzecz Skarbu Państwa

§ 2. Jeżeli otrzymana zapłata nie mogłaby być skonfiskowana, należy w wyroku uznać za przepadłą jej równowartość.

Art. 17. § 1. W razie skazania na karę więzienia powyżej jednego roku lub na karę ciężkiego więzienia za przestępstwa, przewidziane w rozporządzeniu niniejszem, a popełnione umyśnie, można orzec w wyroku dopuszczalność rozciągnięcia nad skazanym dozoru policyjnego.

§ 2. Orzeczenie wydane w myśl § 1, nadaje władzy, oznaczonej w odnośnych przepisach, prawo rozciągnięcia nad skazanym dozoru policyjnego na czas nie ponad pięć lat od dnia odbycia kary.

§ 3. Rozciągnięcie dozoru policyjnego pociąga za sobą następujące skutki:

a) władza może oddanemu pod dozór policyjny zabronić pobytu w pewnych okręgach lub miejscowościach, albo też wyznaczyć mu miejsce pobytu z tym skutkiem, że wydalenie się z wyznaczonej miejscowości dopuszczalne jest jedynie z mocy zezwolenia władzy;

b) oddany pod dozór policyjny obowiązany jest zawiadomić władzę w ciągu sześciu godzin o każdorazowej zmianie mieszkania lub dopuszczalnego miejsca pobytu;

c) przesyłki pocztowe, wysyłane przez oddanego pod dozór policyjny lub do niego nadchodzące, mogą być przez władzę przeglądane;

d) władza może oddanemu pod dozór policyjny nakazać, aby w terminach oznaczonych zgłaszał się u niej i składał wyjaśnienia co do swych zajęć, trybu życia i środków utrzymania;

e) władza może celem stwierdzenia prawdziwości zeznań oddanego pod dozór policyjny wkroczyć o każdej porze do jego mieszkania.

§ 4. Surowsze postanowienia o dozorze policyjnym, obowiązujące na poszczególnych obszarach prawnych, mają zastosowanie.

Art. 18. Władza administracyjna może cudzoziemca, skazanego za przestępstwo, przewidziane w rozporządzeniu niniejszem, wydalić z granic Państwa.

Art. 19. § 1. Usiłowanie przestępstw, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, i udział w nich są karalne.

§ 2. Kto do przestępstw, przewidzianych w art. 1 § 1 — 3, art. 3 § 1, art. 4, 5, 6 § 2 i w art. 7, bezskutecznie nakłania, ulega karze, przewidzianej za usiłowanie przestępstwa.

Art. 20. Przestępstwa, przewidziane w rozporządzeniu niniejszem, popełnione zagranicą przez obywatela polskiego, a przez cudzoziemca, o ile nie wynikają z winy nieumyślnej, ulegają karze w rozporządzeniu niniejszem oznaczonej bez względu na przepisy obowiązujące w miejscu popełnienia.

Art. 21. Państwo sprzymierzone pozostaje w czasie wojny pod ochroną rozporządzenia niniejszego na równi z Państwem Polskiem.

Art. 22. Jeżeli jeden z czynów, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, ulega karze surowszej według innych przepisów, należy karę według tych przepisów wymierzyć.

Art. 23. § 1. Przez wiadomości, dokumenty, lub inne przedmioty, określone w art. 1, należy rozumieć te, które z powodu ich treści lub jakości należy ze względu na dobro Państwa Polskiego zachować w tajemnicy przed rządem obcego państwa, choćby nawet zarządzenia, normujące czynności urzędowe lub służbowe nie uznawały ich za tajne, lub choćby zachowanie ich w tajemnicy przed pewnem gronem osób było niemożliwe.

§ 2. Określenie „bezprawnie", użyte w rozporządzeniu niniejszem, oznacza brak zezwolenia Ministra Spraw Wojskowych lub upoważnionych przez niego organów wojskowych.

Art. 24. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny z 1903 r., stosuje się następujące postanowienia:

1) z więzieniem, orzeczonem w wymiarze powyżej jednego roku za przestępstwa, przewidziane w art. 1 § 1, art. 4 § 1, art. 5 § 1, art. 7 § 1 — 5, art 8 § 1, art. 9, 10, 13, łączą się skutki, przewidziane w art. 28 i 30 k. k.;

2) władzą w rozumieniu art. 17 jest powiatowa władza administracji ogólnej;

3) przeciw decyzjom sądu w przedmiocie zajęcia, przewidzianego w art. 15 §§ 3 i 4, służy skarga incydentalna w terminie, przewidzianym w art. 895 ustawy postępowania karnego z 1864 r.;

4) art. 118 k. k. uzupełnia się następującą drugą częścią:

„Jeżeli przestępstwa, przewidzianego w części pierwszej, dopuszczono się w czasie wojny, winowajca będzie karany:

w przypadku, wskazanym w ustępie pierwszym — ciężkiem więzieniem terminowem,

w przypadku, wskazanym w ustępie drugim — więzieniem, zastępującem dom poprawy".

Art. 25. Na obszarze, na którym obowiązuje ustawa karna z 1852 r., stosuje się następujące postanowienia:

1) za czyny, przewidziane w art. 1 § 6, art. 2, 3 § 2, art. 6 § 1, art. 11, orzeka się ścisły areszt; art. 15 § 2 i 4 mają zastosowanie;

2) czyny, zagrożone ciężkiem więzieniem lub więzieniem, są zbrodniami, zagrożone zaś aresztem ścisłym — występkami;

3) czyny, zagrożone aresztem lub tylko grzywną, są wykroczeniami, należącemi do orzecznictwa sądów powiatowych;

4) ze skazaniem za przestępstwa, przewidziane w art. 1 § 1, art. 4 § 1, art. 5 § 1, art. 7 § 1 — 5, art. 8 § 1, art. 9, 10, 13, łączą się skutki następujące w wypadku skazania za zbrodnię tylko w razie orzeczenia kary więzienia powyżej jednego roku;

5) karę zastępczego aresztu na wypadek nieściągalności grzywny oznaczy sąd według swobodnego uznania jednak nie ponad dwa lata;

6) w sprawach o przestępstwa, oznaczone w rozporządzeniu niniejszem, można wnieść odwołanie niezależnie od ograniczeń, przewidzianych w § 283 ustawy o postępowaniu karnem z 1873 r. w brzmieniu ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 453);

7) w wypadku, przewidzianym w art. 1 § 3, ma zastosowanie ust. 2 § 338 p. k. w brzmieniu ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 453);

8) do zajęcia, przewidzianego w art. 15 §§ 3 i 4 mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 5, 6, 7, 8 ust. 1 i 2 i § 9 rozporządzenia cesarskiego z dnia 9 czerwca 1915 r. o odpowiedzialności za szkody, wyrządzone działaniem zdradzieckiem, popełnionem w czasie wojny (Dz. u. p. austr. Nr. 156);

9) § 67 u. k. otrzymuje brzmienie:

„Kto w czasie wojny udziela pomocy nieprzyjacielowi przez dostarczenie mu wiadomości, dotyczących wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, lub przez jakiekolwiek inne działania, zmierzające do wyrządzenia szkody armji polskiej lub armji sprzymierzonej, albo do przysporzenia korzyści nieprzyjacielowi, będzie karany śmiercią, a w razie szczególnych okoliczności łagodzących i nieznacznej szkody, — ciężkiem więzieniem dożywotniem".

Art. 49 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 maja 1920 r. w przedmiocie wprowadzenia w życie Wojskowego Kodeksu Karnego (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 369) pozostaje w mocy.

Art. 26. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny z1871 r., stosuje się następujące przepisy:

1) zamiast aresztu powyżej sześciu tygodni orzeka się więzienie;

2) obok kary ciężkiego więzienia lub węzienia, orzeczonego w wymiarze powyżej jednego roku za przestępstwa, zagrożone ciężkiem więzieniem lub przewidziane w art. 1 § 1, art. 4 § 1, art. 5 § 1, art. 7 § 1 — 5, art. 8 § 1, art 9, 10 13, należy orzec utratę obywatelskich praw honorowych; pozatem stosuje się § 32 k. k.;

3) jeżeli przestępstwo, przewidziane w rozporządzeniu niniejszem nie pociągnęło za sobą większej szkody dla Państwa, natenczas w razie szczególnych okoliczności łagodzących można orzec: a) przy przestępstwie, zagrożonem karą śmierci lub ciężkiem więzieniem dożywotniem, — ciężkie więzienie nie niżej lat trzech; b) przy przestępstwach, zagrożonych ciężkiem więzieniem od lat trzech lub pięciu, — więzienie nie niżej roku; c) przy innych przestępstwach, zagrożonych ciężkiem więzieniem lub więzieniem nie niżej roku, — więzienie nie niżej sześciu miesięcy;

4) do zajęcia, prezwidzianego w art. 15 §§ 3 i 4 mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 333 — 335 ustawy postępowania karnego z 1877 r.;

5) §§ 89 i 90 k. k. z 1871 r. (w brzmieniu § 11 ustawy z dnia 3 lipca 1893 r. o zdradzie tajemnic wojskowych. Dz. U. Rzeszy str. 205) ulegają następującym zmianom: a) w wypadku, przewidzianym w zdaniu pierwszem § 89 k. k. z 1871 r., winny ulega: „karze ciężkiego więzienia dożywotniego, albo dożywotniego osadzenia w twierdzy"; b) w § 90 ust. 1 k. k. z 1871 r. po wyrazie: „karę" wstawia się wyrazy: „śmierci lub", a ust. 2 tegoż paragrafu skreśla się.

Art. 27. Zbrodnie i występki, przewidziane w rozporządzeniu niniejszem, należą do właściwości sądów okręgowych, które je rozpoznają w składzie trzech sędziów zawodowych.

Art. 28. Znosi się:

a) art. 46 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927 r. o prawie prasowem (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 1, poz. 1);

b) art. 111, 111^1, 111^2, 111^3, 111^4, 112, 112^1, 113, 118^2, 654 k. k. z 1903 r.;

c) § 92 p. 1 k. k. z 1871 r. oraz ustawę z dnia 3 czerwca 1914 r. o zdradzie tajemnic wojskowych (Dz. U. Rzeszy str. 195).

Art. 29. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poręcza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 30. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie siódmego dnia po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Dr. Dobrucki*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczt i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

60.

Nr. I. 2738/4/28 z dnia 3 marca 1928 r. W sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) i rozporządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 grudnia 1927 r. o wykonaniu tego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1016) poleca się uskutecznić niezwłocznie zgłoszenia tych pracowników, którzy odpowiadają warunkom wskazanym w art. 2 i 3 cytowanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, t. j. wszystkich umysłowo pracujących nieobjętych ustawą z dn. 11/XII 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 46), lub rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polsnich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551).

Potrącone sumy tytułem składek ubezpieczeniowych należy księgować na oddzielnym koncie w grupie rachunkowej 9 podgrupy 16: „inne pobrania na rzecz instytucji państwowych i samarządowych" pod nazwą „Zakład ubezpieczeń pracowników umysłowych" i w związku z tem w tablicy grup i podgrup rachunkowych należy wprowadzić odnośne uzupełnienie

Następnie celem wykonania postanowienia art. 106 ustawy, poleca się Dyrekcji — w ciągu pierwszych 10 dni każdego misiąca kalendarzowego — przelewać potrącane sumy składek wraz z przypadającemi — w myśl art. 104 ustawy na Zarząd Kolejowy — składkami — do terytorjalnie właściwego Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych.

Wydatki przypadające na Zarząd Kolejowy, o ile chodzi o Dyrekcje Kolejowe, należy pokrywać z kredytów dz. 2, rozdz. 10, § 5, o ile o Kierownictwo i Zarząd Budowy, z odnośnych kredytów budowlanych.

Wreszcie nadmienia się, że przy stosowaniu wspomnianego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej należy zwrócić szczególną uwagę na postanowienia art. art. 5, 101, 106, 118, 120 i 125 tego rozporządzenia, oraz §§ 16 do 30 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 grudnia 1927 r.

61.

Nr. I. 1851/2/28 z dnia 1 marca 1928 r. W sprawie wykładni art. 11 i 12 ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924).

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło pismem z dnia 30/12.23. Nr. D. III. 2584/1 co następuje:

W myśl art. 11 ustęp przedostatni ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) „w razie śmierci funkcjonarjusza lub wojskowego zawodowego wstrzymuje się wypłatę uposażenia z ostatnim dniem kalendarzowego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła".

Z powyższego postanowienia wynika, że jeżeli na zasadzie art. 12 ustęp drugi wyżej wymienionej ustawy w ostatnim lub przedostatnim (w wypadku, gdy również ostatni dzień miesiąca jest wolny od zajęć) w dniu miesiąca płatne jest uposażenie za następny miesiąc a funkcjonarjusz (wojskowy zawodowy) dożył tego dnia (np. 31 grudnia), wówczas ma on, względnie jego spadkobiercy prawo do omawianego uposażenia, chociażby zmarł tego samego dnia.

SPRAWY FINANSOWE.

62.

Nr. II. 2162/6/28 z dnia 7 marca 1928 r. W sprawie zmian w przepisach kontrolno - rozrachunkowych dla związkowej i sąsiedzkiej komunikacji towarowej polsko - czeskosłowackiej.

W częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 18/I-1928 r. Nr. II/236/6/28 należy w przepisach kontrolno-rozrachunkowych dla związkowej komunikacji towarowej polsko-czeskosłowackiej, obowiązujących od września 1927, w rozdziale A.I, skreślić punkty 12 i 13, w przepisach zaś kontrolno-rozrachunkowych dla bezpośredniej komunikacji towarowej polsko-czeskosłowackiej (sąsiedzkiej) obowiązujących od września 1926 r., w rozdziale B.I § 4 należy skreślić punkty 6 i 7.

W miejsce skreślonych punktów 12 i 13 oraz 6 i 7 należy zamieścić nowy punkt 12 oraz 6 o następującem brzmieniu: „Za cedułami skreślonemi w materjale nadania przez kontrolę przeznaczenia, niedopisanemi do wykazu przesyłek odprawionych inną drogą lub w innej komunikacji kontrola nadania wdraża dochodzenia najpóźniej w ciągu 4 miesięcy po zwrocie materjału nadania i przeprowadza dodatkowe zarachowanie ceduł".

Zmiany powyższe obowiązują z dniem ogłoszenia.

63.

Nr. II. 2207/7/28 z dnia 7 marca 1928 r. W sprawie zmiany w regulaminie dla Wydziałów Kontroli Dochodów obowiązującego od dnia 1 stycznia 1928 r.

Ustęp 3 punktu 11, art. 9, regulaminu dla Wydziałów Kontroli Dochodów, obowiązujący od 1 stycznia 1928 r., należy zastąpić następującem brzmieniem: „Wykazy te przedstawia się do Dep. II Ministerstwa Komunikacji w takim terminie, by najpóźniej dnia 20 miesiąca następnego po miesiącu sprawozdawczym nadeszły do Ministerstwa Komunikacji".

Zmiana powyższa obowiązuje od dnia ogłoszenia.

64.

Nr. II. 1841/7/28 z dnia 14 marca 1928 r. W sprawie opłaty stemplowej od deklaracji w razie zagubienia zaświadczenia zaliczeniowego.

Na zapytanie jednej z Dyrekcji Kolei Państwowych Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, że „Deklaracja zarazem potwierdzenie odbioru w zamian zaświadczenia zaliczeniowego" przewidziana w art. 35 D p. 3 przepisów rachunkowych dla kas biletowych, bagażowych i towarowych, w razie zagubienia przez nadawcę zaświadczenia zaliczeniowego — jako pismo stwierdzające udzielenie poręczenia podlega opłacie stemplowej w kwocie 3 zł., niezależnie od opłaty przypadającej od tejże deklaracji jako potwierdzenia odbioru.

65.

Nr. II. 2013/7/28 z dnia 5 marca 1928 r. W sprawie opłat stemplowych od podań.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 24 lutego 1928 I. D. V. 8477/6/27 wyjaśniło, że opłatę stemplową „od podania", przewidzianą w rozdziale trzydziestym ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) należy zasadniczo (t. j. gdy podanie nie jest od tej opłaty zwolnione) uiścić tylko wówczas, gdy bądź wniesione podanie, bądź zgłoszenie ustnego wniosku stwierdzo-

no protokółem urzędowym (art. 140 powołanej ustawy).

O ile przy wydawaniu świadectwa urzędowego nie zastosowano powyższego pisemnego postępowania, to opłata stemplowa „od podania" nie należy się i ma być uiszczona tylko opłata stemplowa za świadectwo, przewidziana w rozdziale trzydziestym pierwszym powołanej ustawy.

Czy wniosek ustny ma być stwierdzony przez spisanie protokółu oraz czy w sprawach pewnej kategorji wnioski ustne wogóle mają być przyjmowane, czy też w razie wniosku ustnego należy żądać wniesienia podania — kwestje te nie wchodzą w zakres ustawy o opłatach stemplowych, lecz mają być rozstrzygane w myśl odnośnych przepisów administracyjnych; o ile przepisy te nie zawierają postanowień w tej mierze, ustalenie postępowania jest pozostawione uznaniu władzy administracyjnej.

66.

Nr. II. 2192/7/28 z dnia 9 marca 1928 r. W sprawie opłat stemplowych od podań wnoszonych do urzędów samorządowych.

Podania, wnoszone — zgodnie z właściwemi przepisami — do urzędów samorządowych oraz świadectwa, wydawane przez te urzędy, nie podlegają opłatom stemplowym, przewidzianym w rozdziale trzydziestym względnie trzydziestym pierwszym ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) także wówczas, gdy sprawa należy do poruczonego zakresu działania urzędu samorządowego. Zasadę tę stosuje się również do tych podań wniesionych zgodnie z właściwemi przepisami do urzędu samorządowego, które następnie urząd ten przesyła urzędowi państwowemu celem merytorycznego załatwienia (art. 140, ustęp drugi), np. do odwołań od wymiaru państwowego podatku od nieruchomości, wnoszonych w myśl § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 523).

Jeżeli według obowiązującego przepisu ustawowego podanie pewnego rodzaju może być wniesione bądź do urzędu państwowego, bądź do urzędu samorządowego, to kwestja, czy należy się opłata stemplowa (na rzecz Państwa) czy też opłaty tej pobierać nie należy (a natomiast należy pobrać opłatę samorządową, o ile przez dany związek przymusowy została wprowadzona), rozstrzyga się według tego, do jakiego urzędu podanie zostało wniesione faktycznie.

Jeżeli według obowiązujących przepisów podanie należało wnieść do urzędu państwowego, a faktycznie wniesiono je do urzędu samorządowego, to w razie zwrócenia podania petentowi przez urząd samorządowy i ponownego wniesienia przez stronę do urzędu państwowego, jak również w razie bezpośredniego przesłania przez urząd samorządowy urzędowi państwowemu — ten ostatni zażąda uiszczenia opłaty stemplowej.

Powyższe wyjaśnienie zostało już ogłoszone w Dz. Min. Skarbu z r. 1927 (Nr 36, poz. 387) w dziale: „Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych" jako wykładnia 111.

67.

Nr. II. 1411/7/28 z dnia 1 marca 1928 r. W sprawie Regulaminu dla Działu Kontroli Wpływów i Kas.

W regulaminie dla Działu Kontroli Wpływów i Kas należy uzupełnić ustęp 2. p. 5, § 2 po słowach: „zarzadzić rewizję kasy" jak następuje: „przez delegata Wydziału Rachunkowego lub zażądać dokonania rewizji przez Wydział Kontroli Dochodów".

SPRAWY HANDLOWO-TARYFOWE.

68.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Komunikacji z dnia 18 lutego 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o uzupełnieniu postanowień, obowiązujących w bezpośrednich komunikacjach towarowych pomiedzy Polską a Czechosłowacją, Austrją, Węgrami, Włochami, Szwajcarją, Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców oraz Rumunją.

(przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 21 z dnia 1 marca 1928 r.)

Na mocy artykułu 4 punkt 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 530), oraz artykułu 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 567) zarządza się co następuje:

§ 1. Do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 16 marca 1927 r. o wprowadzeniu bezpośrednich komunikacyj towarowych pomiędzy Polską a Czechosłowacją, Austrją, Węgrami, Włochami, Szwajcarją, Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców oraz Rumunją (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 230), uzupełnionego rozporządzeniami Ministra Komunikacji z dnia 3 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 692) i z dnia 21 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1020) wprowadza się uzupełnienie następujące:

E. Spis granicznych stacyj przejściowych.

W ustępie f) (Czeskosłowacko-rumuńskie stacje graniczne) zamieszcza się nowe stacje graniczne:

Tereśva .... Campulung la Tisa.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 20 lutego 1928 r.

Minister Komunikacji: *Romocki*
Minister Skarbu: *G. Czechowicz*
Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*
Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

69.

Nr. III. C. 2340/28 z dnia 10 marca 1928 r. Czeskosłowacko-Polski Związek Kolejowy. Zmiana taryfy towarowej, część II zeszyt 1.

Z mocą obowiązującą od 15 marca 1928 r. wprowadza się do wymienionej taryfy zmiany następujące:

Na str. XX. W spisie polskich stacyj nadawczych (kopalń i koksowni) skreślić nazwę stacji „Kopalnia Alma" ze wszystkiemi odnoszącemi się do niej danemi.

Na str. 221. Przy nazwie stacji „Domasov nad Bystrici" stawkę częściową III w grupie 35 zmienić z „396" na „369".

Na str. 762. Przy nazwie stacji „Lovosice" stawkę częściową III w grupie 88 zmienić z „1135" na „1035".

70.

Nr. III. A. 1790/28 z dnia 7 marca 1928 r. W sprawie zniżki dla przesyłek całowagonowych.

W Monitorze Polskim z dn. 5-go października 1926 r. Nr. 228 została ogłoszona dla przesyłek całowagonowych wszystkich towarów, nadanych na stacjach polskich kolei państwowych do Triestu, Fiume, Poli i Rovigno d'Istria, dla dalszego wywozu morzem, albo odwrotnie, 20% zniżka opłat przewozowych klas normalnych za przebieg kolejami polskiemi odległości większej niż 100 km do względnie od granicy państwa pod Zebrzydowicami lub Cieszynem.

Ważność powyższej zniżki, upływającą stosownie do komunikatu, ogłoszonego w Monitorze Polskim z 15 grudnia 1927 r. Nr. 286, z dniem 31 marca 1928 r. przedłuża Ministerstwo Komunikacji aż do odwołania najdalej jednak do dnia 30 czerwca 1928 r.

71.

Nr. III. Ws. 2338/28 z dnia 9 marca 1928 r. W sprawie włączenia kolei prywatnej Rawicz-Kobylin do bezpośredniej Niemiecko - Polsko - Sowieckiej komunikacji.

Z dniem 1 kwietnia 1928 r. do liczby kolei, należących do bezpośredniej Niemiecko-Polsko-Sowieckiej komunikacji towarowej, włącza się kolej prywatną Rawicz-Kobylin. Wobec tego w obowiązującej od dnia 1 lutego 1928 r. „Taryfie na przewóz towarów i zwierząt w komunikacji pomiędzy stacjami kolei niemieckich, a stacjami kolei Związku Socjalistycznych Republik Rad przez Polskę i obszar Wolnego Miasta Gdańska" (Monitor Polski Nr. 18 z dn. 23 stycznia 1928 r.) na stronie 4-ej należy w punkcie 2-im pod tytułem: „Polskie Zarządy Kolejowe" umieścić podtytuł: a) „Polskie Koleje Państwowe", i w tym samym punkcie drugim, pod wierszem „z eksploatowanemi przez nie linjami kolei prywatnych" wpisać nowy podtytuł „b) Polskie Koleje prywatne", umieszczając pod nim nazwę: „Rawicz-Kobylin".

Umieszczenie odpowiedniego obwieszczenia w Monitorze Polskim zarządzono, Dyrekcja Gdańska zarządzi ogłoszenie powyższego w „Staatsanzeiger für die Freie Stadt Danzig", — a Dyrekcja Poznańska zawiadomi o włączeniu zarząd prywatnej kolei Rawicz - Kobylin.

72.

Nr. III. Ws. 860/28 z dnia 21 lutego 1928 r. W sprawie wydania nowego wydania taryfy dla polsko-sowieckiej komunikacji towarowej.

W związku z wprowadzeniem bezprzeładunkowej komunikacji towarowej pomiędzy kolejami polskiemi i kolejami Z. S. R. R. przy przewozie przez przejścia graniczne Stołpce — Niegorełoje i Zdołbunów — Szepietówka, Ministerstwo Komunikacji, w porozumieniu z Komisarjatem Ludowym Dróg i Komunikacji w Moskwie, wprowadza z dniem 15 marca 1928 r. nowe wydanie **„Taryfy dla komunikacji towarowej, pomiędzy stacjami kolei polskich, włączając położone na obszarze Wolnego Miasta Gdańska z jednej strony, a stacjami kolei Związku Socjalistycznych Republik Rad z drugiej strony"**, które zastąpi poprzednie wydanie, obowiązujące od dnia 15 maja 1926 r. (Monitor Polski Nr. 97 z dn. 28.IV. 1926 r.) ze wszystkiemi późniejszemi zmianami i uzupełnieniami.

Nowe wydanie poza zmianami i uzupełnieniami taryfy z d. 15.V.926 r. ogłoszonemi w „Monitorze Polskim" i przeprowadzonemi w dodatkach I i II zawiera zmiany i uzupełnienia dotyczące:

1) Opłat dodatkowych, pobieranych w razie przewozu towarów w bezprzeładunkowych wagonach specjalnych lub z użyciem zastaw i zagród, należących do kolei Z. S. R. R. (§ 9 do art. 11 Konw. Międz.)

2) Ładowania wagonów, w których przesyłki mają być przewiezione bez przeładunku na stacjach granicznych (postanowienia specjalne § 20).

3) Przeładunku lub zmiany zestawów kołowych na granicznych stacjach zdawczo-odbiorczych (postanowienia specjalne §§ 23, 24, 25).

4) Przewóz towarów w wagonach odkrytych pod oponami lub bez opon (postanowienia specjalne (§§ 26, 27 i 28).

Oprócz tego w § 12-ym „Osobnych postanowień, wprowadzających zmiany lub uzupełnienia do Konwencji Międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznemi", dokonano zmiany o charakterze redakcyjnym uzależnione od wprowadzenia komunikacji bezprzeładunkowej.

Taryfa będzie do nabycia w Dyrekcjach Polskich Kolei Państwowych po cenie 3 zł. za egzemplarz.

Umieszczenie odpowiedniego ogłoszenia w Monitorze Polskim zarządzono.

Jednocześnie z nowem wydaniem taryfy wprowadza się nowe wydanie „Przepisów wykonawczych" do niej, uwzględniające poza zmianami i uzupełnieniami przeprowadzonemi w dodatkach I i II, pozostałe zmiany i uzupełnienia, uchwalone na IV Zjeździe kolejowym w Kijowie w związku z uchwałą o wprowadzeniu komunikacji bezprzeładunkowej.

73.

Nr. III. Of. 2090/28 z dnia 28 lutego 1928 r. W sprawie części I taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej od 1 marca 1928 r.

Z dniem 1 marca r. b. wchodzi w życie część I Taryfy osobowej i bagażowej Polskich Kolei Żelaznych, wydana na podstawie rozporządzeń Ministra Komunikacji z 18 i 28 stycznia r. b., ogłoszonych w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 14 pod poz. 102 i 103.

W tej części, przesłanej Dyrekcjom przy piśmie z dnia 25 lutego rb. Nr. III/Ok/1971/28 zawarte zo-

stały Przepisy Przewozowe (P. P.) wraz z Postanowieniami Wykonawczemi, przyczem te ostatnie wydrukowane zostały czcionkami pochyłemi — kursywą.

Z chwilą wprowadzenia w życie powyższej Części I traci moc obowiązującą część I „Taryfy polskich kolei normalnotorowych" na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych w wydaniu z dnia 1 lutego 1926 r.

Nowe wydanie, oprócz zmian, pod względem stylistycznym, zawiera następujące zasadnicze zmiany i uzupełnienia.

W art. 17 „Poczekalnie stacyjne" w p. 3 przewidziana została opłata 5 zł., którą powinna zapłacić osoba, nie stosująca się do zakazu palenia tytoniu w poczekalniach.

W art. 18 „Przedziały dla kobiet i dla niepalących", wyszczególniono dokładnie, w jaki sposób ma być dokonane wyznaczenie przedziałów dla niepalących i dla kobiet.

W art. 19 „Wsiadanie do wagonów i zajmowanie w nich miejsc" wprowadzono przepis, nakładający na kolej obowiązek na większych stacjach w poczekalniach wzywać podróżnych do zajmowania miejsc w pociągach (p. 1), a na żądanie podróżnych wskazywać im miejsca w wagonach (p. 2) w stosunku do podróżnych wprowadzono zastrzeżenie, że osoba, która zajęte miejsce opuszcza, nie pozostawiając na niem swoich rzeczy, traci prawo do niego (p. 4).

W art. 24 „Postoje" wprowadzono nowy ustęp, normujący wysiadanie podróżnych w razie zatrzymania pociągu poza obrębem stacji (p. 3).

W art. 25 „Przerwy podróży" w post. wyk. II przewidziano obowiązek zgłoszenia się podróżnego o poświadczenie biletu natychmiast po **przybyciu** pociągu, którym przyjechał.

W art. 30 „Określenie bagażu. Przedmioty wyłączone od przewozu" część postanowienia wykonawczego, dotyczącego spisu przedmiotów, dopuszczonych do przewozu, włączono do przepisów przewozowych, a ustęp (3), dotyczący odpowiedzialności podróżnego za bagaż, z art. 30 wyłączono.

W art. 31 — 37 zmieniono tytuły i numerację wskutek wprowadzenia nowego art. 31 o odpowiedzialności podróżnego za bagaż.

W art. 43 zmieniono zasadniczo treść, mianowicie w poprzedniem brzmieniu artykuł ten ustalał odpowiedzialność kolei za zaginięcie, brak lub uszkodzenie przesyłek nadzwyczajnych, w brzmieniu nowem przewiduje ustalenie w drodze taryfowej stosowanie do przewozu przesyłek nadzw. postanowień o przewozie bagażu lub też postanowień o przewozie towarów.

Postanowienia taryfowe (dodatkowe) będą wydane i ogłoszone w czasie najbliższym. Narazie należy w kwestjach odpowiedzialności kolei za zaginięcie całkowite i częściowe oraz za uszkodzenie stosować przepisy Rozdziału VIII (Przewóz towarów) zaś w kwestjach odpowiedzialności za przekroczenie terminu dostawy przepisy Rozdziału IV (Przewóz bagażu).

W myśl wyjaśnień powyższych wydadzą Dyrekcję niezbędne zarządzenia.

SRPAWY EKSPLOATACYJNE.

74.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Komunikacji z dnia 14 marca 1928 r. Nr. IV 2924/W w sprawie wprowadzenia przepisów co do wydzierżawiania starożytecznych materjałów nawierzchni wąskotorowej.

Z dniem 1 kwietnia 1928 r. wchodzą w życie na całej sieci P. K. P. „Przepisy o wydzierżawianiu materjałów nawierzchni wąskotorowej", zawierające normy co do rzeczowej i prawnej strony stosunków zawiązywanych przez państwowy zarząd kolejowy z osobami fizycznemi i prawnemi z powodu oddania tym osobom do użytkowania starożytecznych materjałów nawierzchni wąskotorowej.

Wszelkie dotychczas stosowane przez państwowy zarząd kolejowy normy i wzory do zawierania umów dzierżawnych w powyższym przedmiocie, jak również wszelkie dotychczasowe odnośne rozporządzenia Ministerstwa Komunikacji, a w szczególności przepisy z dnia 18.XII 1926 r. Nr. IV 17887/W tracą z dniem 31 marca 1928 r. swoją ważność.

Wszelkie umowy na wdzierżawienie starożytecznych materjałów nawierzchni wąskotorowej, zawarte na podstawie przepisów z dnia 18/XII 1926 r. Nr. IV 17887/W i ewentualnie dawniejszych, a które jeszcze nie wyekspirowały, należy wypowiedzieć i wezwać dzierżawców we właściwych terminach do zawarcia nowych umów na podstawie nowych przepisów.

Pozostawia się uznaniu Dyrekcji Kolei Państwowych pozostawienie dotychczasowych umów, zawartych na podstawie uchylanych obecnie przepisów z warunkiem zawarcia dodatkowych umów co do tych postanowień umownych, a odnoszących się do wysokości płaconego czynszu dzierżawnego, które są sprzeczne z odnośnemi postanowieniami nowych przepisów, przyczem tak nowe umowy, jak i umowy dodatkowe winne być zawarte nie później 1 lipca 1928 r.

PRZEPISY

o wydzierżawianiu starożytecznych materjałów nawierzchni wąskotorowej.

Art. 1.

Określenie przedmiotu dzierżawy.

Przedmiotem dzierżawy podpadającym pod niniejsze przepisy jest starożyteczny materjał nawierzchni wąskotorowej, mianowicie:

a) szyny w przęsłach i luźne o wysokości od 50 m/m do 110 m/m;
b) podkłady żelazne do szyn wąskotorowych;
c) materjał złączowy (akcesorja);
d) rozjazdy i części rozjazdów;
e) oborotnice.

Art. 2.

Zakres kompetencji.

Materjał nawierzchni wąskotorowej wydzierżawiają Dyrekcje Kolei Państwowych we własnym zakresie działania.

Art. 3.

Termin dzierżawy.

Materjały nawierzchni wąskotorowej mogą być wydzierżawiane na czas określony w poszczególnych umowach z uwzględnieniem postanowień art. 12 niniejszych przepisów.

Art. 4.

Użytkowanie przedmiotów dzierżawy.

Materjały nawierzchni wąskotorowej, wydzierżawiane są tylko do celów budowy i eksploatacji kolei stałych i przenośnych, co w umowie dzierżawnej powinno być wyraźnie zaznaczone.

Prawo użytkowania wydzierżawionych materjałów przysługuje tylko dzierżawcy, który niema prawa ich poddzierżawiać.

Wyjątek stanowią tylko urzędy i przedsębiorstwa państwowe, które mogą dzierżawione materjały poddzierżawiać, lecz za wyraźną i pisemną zgodą Dyrekcji K. P., która materjały wydzierżawiła.

Art. 5.

Oddanie materjałów w dzierżawę.

Materjały oddaje się w dzierżawę w miejscu ich składowania, po podpisaniu przez dzierżawcę umowy i protokułu zdawczo-odbiorczego (rewersu), po wniesieniu kaucji i pierwszej raty czynszu w wysokości przynajmniej za jeden kwartał, a z reguły za czas od daty protokułu zdawczo-odbiorczego (rewersu) do końca następnego kwartału kalendarzowego.

Na oddanie materjałów należy sporządzić protokół zdawczo-odbiorczy (rewers), który winien zawierać wszystkie dane, jakie wpływają na określenie wartości szacunkowej materjałów. W szczególności należy wymienić dokładnie różne rodzaje materjałów złączowych (akcesorjów), podając w oddzielnych pozycjach wagę łubek, śrub, podkładek, żabek i t. p. Na końcu protokułu należy wyraźnie zaznaczyć, że protokuł stanowi integralną część umowy dzierżawnej, zawartej dnia . . . . . . za Nr. . . .

Koszta odebrania materjałów ze składu, jak wybranie, naładowanie i przewóz do miejsca użytkowania ponosi całkowicie dzierżawca. Czynności te wykonuje dzierżawca, lub na jego życzenie Dyrekcja Kolei Państwowych za zwrotem kosztów z doliczeniem przepisanego dodatku administracyjnego.

Art. 6.

Umowy dzierżawne.

Wydzierżawianie materjałów nawierzchni wąskotorowej instytucjom i przedsiębiorstwom komunalnym oraz przedsiębiorstwom i osobom prywatnym uskutecznia się na zasadzie umowy dzierżawnej, według wzoru umowy ramowej (załącznik wzór Nr. 1).

Wydzierżawianie (oddawanie do użytkowania) materjałów nawierzchni wąskotorowej urzędom i przedsiębiorstwom państwowym uskutecznia się bez zawierania umowy, lecz tylko na podstawie sporządzenia protokułu zdawczo-odbiorczego (rewersu) oraz podpisania „warunków użytkowania staroużytecznych materjałów nawierzchni wąskotorowej" (załącznik wzór Nr. 2).

W wypadkach, gdy wydzierżawione materjały mają służyć do budowy prywatnej bocznicy wąskotorowej, przylegającej do linji wąskotorowej P. K. P. i gdy jednocześnie ma być zawarta z dzierżawcą umowa bocznicowa należy dzierżawę materjałów traktować łącznie i wtedy zawrzeć jedną umowę w myśl rozporządzenia Ministerstwa Komunikacji z dnia 26.II. 1926 r. Nr. III 727/26 (Dz. Urz. M. K. Nr. 3 z 1926 r.)

Przy zawieraniu umowy z osobą lub firmą prywatną, o ile solidność tej osoby lub firmy nie jest Dyrekcji Kolei Państwowych znaną, należy zasięgnąć informacji, a przy samym zawieraniu umowy i sporządzeniu aktu zdawczo-odbiorczego (rewersu) z firmami z reguły należy żądać wyciągu z rejestru handlowego.

Jeśli chodzi o zawarcie umowy z instytucją lub przedsiębiorstwem komunalnym, to przedstawiciele tej instytucji lub przedsiębiorstwa, którzy mają podpisać umowę, winni przedstawić odpowiednie pełnomocnictwa, poparte uchwałą danej władzy komunalnej (Sejmik Powiatowy, Rada Miejska), co do przyjęcia obowiązków wynikających z podpisania umowy dzierżawnej, przyczem w odnośnych wypadkach uchwała taka winna być zatwierdzona przez państwowe władze nadzorcze.

Art. 7.

Czynsz dzierżawny.

Wysokość czynszu dzierżawnego dla wszystkich bez wyjątku dzierżawców ustala się w procentach od wartości szacunkowej przedmiotów dzierżawy i bez różnicy typów (parowy i konny) według następujących stawek:

a) Za materjały wydzierżawione do budowy i eksploatacji kolei stałych 6%,
b) Za materjały wydzierżawione do budowy i eksploatacji kolei przenośnych 8%,

w stosunku rocznym.

U w a g a: Za koleje wąskotorowe stałe należy uważać koleje ułożone na torowisku stałem, na dowód czego petent występujący o dzierżawę materjałów nawierzchni wąskotorowej winien wykazać się wydanem mu przez powołane do tego władze pozwoleniem na budowę kolei.

Za koleje przenośne należy uważać koleje prowizoryczne o torowisku niestałem, np. kolejki przy robotach ziemnych, kolejki polowe, kolejki w lasach do podwożenia kloców, kolejki do podwożenia materjałów budowlanych i. t p.

Wartość szacunkowa materjałów nawierzchni wąskotorowej dla obliczenia czynszu dzierżawnego, aż do odwołania, ustanawia się jak następuje:

Rodzaj materjału	Określenie	Jednostka	Cena groszy
Szyny typu parowego i konnego	o dług. do 2,5 m. b.	kg.	21
" "	" " 4 m. b.	"	23
" "	powyż. 4 m. b.	"	27
Podkłady żelazne wąskotorowe		"	27
Materjał złączowy (akcesorja)		"	54
Rozjazdy kompletne wąskotorowe		"	81
Rozjazdy niekompletne i części rozjazdów . .		"	75
Obrotnice		"	75

Art. 8.

Termin płatności czynszu.

Ustalony na powyższych zasadach w umowie roczny czynsz dzierżawny winien być wpłacany przez dzierżawcę kwartalnie zgóry w terminie nie później niż w pierwszych 7 dniach kwartału kalendarzowego, t. j. 7 stycznia, 7 kwietnia, 7 lipca i 7 października.

Za uchybienie terminów płatności określonych wyżej należy pobierać od dzierżawcy bez wezwania i postawienia w zwłoce karę umowną w wysokości 2% za każdy rozpoczęty miesiąc zwłoki, wymierzając ją od sumy zaległej raty czynszu.

Art. 9.

Kaucja.

Dla zabezpieczenia wydzierżawionych przedmiotów, oraz zabezpieczenia wykonania przez dzierżawcę przyjętych obowiązków pobiera Dyrekcja Kolei Państwowych kaucję. Kaucję pobiera się od wszystkich dzierżawców za wyjątkiem urzędów i przedsiębiorstw państwowych.

Zasadniczo należy pobierać kaucję w wysokości 100% wartości szacunkowej wydzierżawionych przedmiotów od osób i przedsiębiorstw prywatnych, oraz w wysokości 10% od instytucji i przedsiębiorstw komunalnych.

Od powyższych zasadniczych stawek kaucyjnych mogą Dyrekcję Kolei Państwowych we własnym zakresie działania, o ile uznają to za możliwe, oraz w zależności od stopnia zaufania do danego dzierżawcy, czynić wyjątki:

a) względem osób i przedsiębiorstw prywatnych już dzierżawiących materjały i wywiązujących się należycie z zawartych umów, tudzież takichże dzierżawców, przedłużających wygasające umowy, stosując do nich stawkę kaucyjną według swego uznania, jednakże nie niższą niż 12%,
b) względem osób i przedsiębiorstw prywatnych, zawierających umowy po raz pierwszy, w zależności od solidności ich i zdolności kredytowej, według uznania Dyrekcji Kolei Państwowych, jednakże nie niższą niż 50%,
c) względem instytucji i przedsiębiorstw komunalnych, przewidzianą zasadniczą stawkę kaucyjną 10% mogą Dyrekcje Kolei Państwowych obniżać do 5%.

Względem osób i przedsiębiorstw prywanych, wydzierżawiających materjały dla budowy bocznic odgałęziających się od linji wąskotorowych P. K. P., o ile jednocześnie została zawarta umowa bocznicowa, należy zasadniczo stosować kaucję w wysokości 12%. Od instytucji i przedsiębiorstw komunalnych w takich wypadkach należy pobierać kaucję w wysokości 5%.

Przy wydzierżawianiu materjałów nawierzchni wąskotorowej dla kolei przenośnych osobom prywatnym, należy pobierać w każdym wypadku kaucję w wysokości 100% wartości szacunkowej materjałów.

Art. 10.

Forma kaucji.

Kaucja może być pobieraną według obowiązujących norm i przepisów: w gotówce, w papierach państwowych i pupilarnych, listach gwarancyjnych bankowych lub w wekslach żyrowanych, uznanych przez Ministerstwo Skarbu, oraz w formie ewikcji hipotecznej.

U w a g a: Ze względu na potrzebę usprawnienia i przyspieszenia egzekutywy wypływającej z mocy samej umowy dzierżawnej, ustalona przez Dyrekcję Kolei Państwowych dla danego dzierżawcy kaucja, w każdym wypadku, w części wynoszącej nie mniej niż 12% wartości szacunkowej wydzierżawionych przedmiotów, względnie 10% lub 5%, o ile to dotyczy instytucji i przedsiębiorstw komunalnych, winna być pobierana w gotówce lub w papierach państwowych i pupilarnych, zaś pozostała część kaucji może być pokryta ewikcją hipoteczną, gwarancją bankową lub wekslami.

Art. 11.

Zwrot kaucji.

Kaucja podlega zwrotowi po wygaśnięciu umowy lub jej rozwiązaniu i po przyjęciu przez Dyrekcję Kolei Państwowych z powrotem przedmiotów dzierżawy oraz po dokonaniu ostatecznego rozrachunku z dzierżawcą.

Art. 12.

Rozwiązanie i wypowiedzenie umowy.

Dyrekcja Kolei Państwowych może rozwiązać umowę dzierżawną przed jej wygaśnięciem i przejąć przedmioty dzierżawy bez uprzedniego wypowiedzenia w wypadkach:

a) mobilizacji lub wojny;
b) stwierdzenia niszczenia przedmiotów dzierżawy ponad naturalne zużycie;
c) użycie przedmiotów dzierżawy do innego celu niż przewidywała umowa;
d) niezapłacenia dwóch bezpośrednio po sobie następujących rat kwartalnego czynszu;
e) śmierci dzierżawcy lub popadnięcie w konkurs.

Dzierżawcy nie służy prawo rozwiązania umowy.

Obie strony, Dyrekcja Kolei Państwowych i dzierżawca mają prawo trzymiesięcznego wypowiedzenia umowy.

Wypowiedzenie to winno być zgłoszone pisemnie w pierwszych 7-miu dniach kwartału kalendarzowego. Wypowiedzenie umowy uskutecznione w innym czasie należy uważać za zgłoszone w początku najbliższego kwartału.

Art. 13.

Zwrot przedmiotów dzierżawy.

Zwrot przedmiotów dzierżawy przez dzierżawcę winien nastąpić w miejscu wskazanem w umowie niezwłocznie po dniu wygaśnięcia lub rozwiązania umowy, lub też po dniu, na który została wypowiedziana, a w każdym razie nie później, niż w dniu 14-ym po upływie tych terminów.

Dostarczenie przedmiotów dzierżawy do miejsca wskazanego w umowie, wyładowanie ich oraz ułożenie we wskazany przez Dyrekcję Kolei Państwowych sposób w składzie, wykonuje dzierżawca własnemi siłami i kosztem lub na jego życzenie Dyrekcja Kolei Państwowych za zwrotem kosztów z doliczeniem przepisanego dodatku administracyjnego.

Art. 14.

Odpowiedzialność dzierżawcy za zniszczenie i braki.

Za normalne zużycie przedmiotów dzierżawy, dzierżawca nie ponosi odpowiedzialności. W razie stwierdzenia braku przedmiotów lub ich zupełnej nieużyteczności z powodu zniszczenia winien dzierżawca zapłacić Dyrekcji Kolei Państwowych, w terminie 14-to dniowym po zażądaniu, odszkodowanie według cen szacunkowych przyjętych do umowy. Rachunek w tym względzie winna Dyrekcja Kolei Państwowych sporządzić w ciągu 7-miu dni od daty stwierdzenia braków lub nieużyteczności zwracanych przedmiotów.

W razie zwrotu przedmiotów dzierżawy w stanie uszkodzonym tylko, winien dzierżawca również w ciągu dni 14 po zażądaniu, zwrócić koszty, które Dyrekcja Kolei Państwowych poniesie na naprawę uszkodzeń, oraz doliczony do tych kosztów przepisany dodatek administracyjny.

Art. 15.

Przymusowe ściągnięcie należności od dzierżawcy.

O ile dzierżawca nie uczynił zadość warunkom art. 13 winna Dyrekcja Kolei Państwowych przedmioty dzierżawy zabrać i przenieść je do miejsca wskazanego w umowie na rachunek dzierżawcy, spisując o tem odpowiedni protokół. Powstałe z tego powodu koszty wraz z dodatkiem administracyjnym winna Dyrekcja potrącić z kaucji. Rachunki w tej mierze dzierżawca ma prawo sprawdzać „pro calculo".

Również gdyby dzierżawca ine uczynił zadość warunkom określonym w art. 14 winna Dyrekcja Kolei Państwowych potrącić z kaucji odpowiednią kwotę.

W obu powyższych wypadkach czyni Dyrekcja Kolei Państwowych potrącenia z kaucji bez wezwania, postawienia w zwłoce i bez sądu.

Art. 16.

Spory.

Wszelkie spory natury technicznej, wynikające z umowy dzierżawnej rozstrzyga ostatecznie Prezes Dyrekcji, spory zaś natury prawnej, rozstrzygają sądy, mające swą siedzibę w miejscu siedziby Prokuratorji Generalnej lub oddziałów tejże.

Art. 17.

Opłaty stemplowe i inne.

Wszelkie opłaty i należytości skarbowe z tytułu zawarcia umowy dzierżawnej ponosi w całości dzierżawca.

Tytułem zwrotu kosztów manipulacyjnych przy oddaniu materjałów w dzierżawę i sporządzeniu umowy względnie „warunków użytkowania" instytucje i przedsiębiorstwa komunalne oraz osoby i przedsiębiorstwa prywatne wpłacają do kasy Dyrekcji Kolei Państwowych jednorazowo 1/4%, zaś urzędy i przedsiębiorstwa państwowe 1/5% od ogólnej wartości szacunkowej przedmiotów dzierżawy, przyjętej do umowy, względnie do obliczenia czynszu dzierżawnego.

Art. 18.

Ogólne wskazówki.

Przy zawieraniu umów należy ściśle przestrzegać ogólnie obowiązujących w tym względzie zasad, a w szczególności:

a) przed zawarciem umowy i przed wydaniem dzierżawcy przedmiotów dzierżawy należy zasięgnąć opinji o jego solidności i zdolności kredytowej oraz, w odniesieniu do firm żądać przedłożenia najnowszego wypisu z rejestru handlowego.

b) w odnośnych wypadkach na wstępie umowy należy zaznaczyć na mocy jakiego pełnomocnictwa, przez kogo, gdzie i kiedy sporządzonego występuje przedstawiciel danej osoby, podpisujący umowę i dołączyć do umowy to pełnomocnictwo w oryginale, a w odniesieniu do firm dołączyć do umowy najnowszy wypis z rejestru handlowego.

c) liczby i daty, wymienione w tekście umowy, należy podawać cyframi i słowami po cyfrach.

d) w umowie nie należy używać skrótów.

e) umowę winny strony podpisywać nie tylko na końcu lecz również na każdym arkuszu umowy i na każdym załączniku (i arkuszu załącznika). Podpisy osób zawierających z Dyrekcją Kolei Państwowych umowy powinny być z zasady poświadczone sądownie lub rejentalnie lub też stwierdzone przez podpisy dwóch znanych Dyrekcji świadków. Dla firm zarejestrowanych wystarcza położenie podpisu firmowego. Co do podpisywania umów przez osoby prawne, miarodajne są odnośne przepisy statutowe i ustawowe.

f) umowy należy sporządzać na trwałym papierze, czytelnie, a wszelkie załączniki do umowy trwale łączyć z oryginalną umową.

g) w artykule umowy, traktującym o kaucji, zależnie od formy wniesionej kaucji, należy zaznaczyć, że gotówkowa kaucja nie podlega oprocentowaniu, względnie, że kupony złożonych jako kaucja papierów procentowych dzierżawca sam winien podejmować w terminach ich płatności.

h) umowę podpisuje ze strony Dyrekcji Kolei Państwowych Prezes Dyrekcji lub jego zastępca. Umowa dzierżawna sporządza się w jednym egzemplarzu i pozostaje na przechowaniu Dyrekcji Kolei Państwowych, dzierżawca zaś otrzymuje jej zaświadczony odpis.

i) przez wzgląd na niejednakową w b. trzech zaborach terminologię prawną, w załączonym wzorze umowy zamieszczono podwójną nazwę „dzierżawa" i „najem". Dyrekcja Kolei Państwowych zastosuje takie określenie, jakie przyjęte jest w danej dzielnicy.

j) Dyrekcja Kolei Państwowych winna prowadzić bieżący rejestr zawieranych umów dzierżawnych oraz „Warunków użytkowania".

k) odpis każdej umowy należy w 8 dni od daty jej zawarcia przesłać do Ministerstwa Komunikacji. O wygasłych umowach należy również zawiadomić Ministerstwo Komunikacji.

l) raz do roku, przy rocznem sprawozdaniu z eksploatacji kolei wąskotorowych, Dyrekcja Kolei Państwowych składa sprawozdanie o stanie dzierżaw według wzoru przepisanego pismem Ministerstwa Komunikacji Nr. IV 12020/W z dnia 28.VIII. 1926 roku ułożone na podstawie rejestru umów i „Warunków".

Załącznik Nr. 1.

Wzór umowy ramowej.

Między Dyrekcją Kolei Państwowych w . . . . . . dalej w skróceniu nazwaną Dyrekcją z jednej strony, a . . . .
w dalszym ciągu dzierżawcą (najemcą) nazwanym z drugiej strony, została zawarta umowa treści następującej:

Art. 1.

Dyrekcja oddaje dzierżawca (najemca) bierze w dzierżawę (najem) z dniem . . . . według szczegółowego opisu zawartego w . . . . załączonym do niniejszej umowy i stanowiącym jej integralną część składową, na warunkach niżej wymienionych.

Art. 2.

Objęte w dzierżawę (najem) w myśl art. 1 przedmioty będą przez dzierżawcę (najemcę) użyte do . . . . w . . . . przyczem dzierżawca (najemca) zobowiązuje się utrzymywać wydzierżawione (wynajęte) przedmioty w stanie zdatnym do użytku.

Art. 3.

Wartość szacunkowa wydzierżawionych (wynajętych) przedmiotów wynosi zgodnie z wyżej, w art. 1 wymienionym . . . . . złotych.

Art. 4.

Czynsz dzierżawny (najmu) ustala się procentowo i wynosi rocznie . . . . % od wartości wydzierżawionych (wynajętych) przedmiotów dzierżawy, czyli kwartalnie . . . . . złotych, płatnych w kasie . . . .
co kwartał z góry bez osobnych wezwań w ciągu pierwszych siedmiu dni każdego kwartału kalendarzowego, t. j. do dnia 7 stycznia, 7 kwietnia, 7 lipca i 7 października. Za uchybienie terminów płatności dzierżawca (najemca) zobowiązuje się bez uprzedniego wezwania i postawienia w zwłoce opłacać za każdy miesiąc zwłoki 2% odsetek od zaległej kwoty tytułem kary umownej, przyczem rozpoczęty miesiąc liczy się za pełny.

Art. 5.

Umowę niniejszą zawiera się na czas od dnia . . . . do dnia . . . . Każdej ze stron służy prawo trzymiesięcznego wypowiedzenia umowy przed wyżej wymienionym terminem. Wypowiedzenie winno nastąpić pisemnie w pierwszych siedmiu dniach kwartału kalendarzowego. Wypowiedzenie umowy uskutecznione w innym czasie uważa się za zgłoszone w najbliższym kwartale. Niezależnie od powyższego Dyrekcji służy prawo rozwiązania niniejszej umowy przed terminem jej wygaśnięcia oraz bez uprzedniego wypowiedzenia w następujących wypadkach: a) mobilizacji lub wojny, b) stwierdzenia niszczenia przedmiotów dzierżawy (najmu) ponad naturalne zużycie, c) używanie przez dzierżawcę (najemcę) przedmiotów dzierżawy (najmu) do innych celów, niż to przewiduje niniejsza umowa, d) niezapłacenia dwóch po sobie bezpośrednio następujących rat kwartalnych czynszu i e) śmierci dzierżawcy (najemcy) lub popadnięcie w konkurs. W tych wypadkach nie przysługuje dzierżawcy (najemcy) prawo roszczenia do Dyrekcji jakichkolwiek pretensji o odszkodowanie.

Art. 6.

Na zabezpieczenie przyjętych na siebie zobowiązań, wynikających z niniejszej umowy oraz dla zabezpieczenia wydzierżawionych (wynajętych) przedmiotów dzierżawca (najemca) złożył w kasie Głównej Dyrekcji kaucję w wysokości . . . . % wartości szacunkowej przedmiotów dzierżawy (najmu) czyli . . . . . . złotych. W razie spadku wartości złożonej kaucji dzierżawca (najemca) zobowiązuje się dopełnić kaucję w stosunku do wartości przedmiotów dzierżawy (najmu) i spadku jej wartości.

Dyrekcji służy prawo pokrycia z kaucji wszelkich swych pretensji wypływających z niezastosowania się dzierżawcy (najemcy) do warunków niniej-

szej umowy i nie uregulowanych należności bez wyroku sądu, na podstawie zestawionych przez Dyrekcję rachunków, które dzierżawca (najemca) ma prawo sprawdzić „pro calculo".

Art. 7.

Dzierżawcy (najemcy) nie wolno poddzierżawiać (podnajmować) przedmiotów dzierżawcy (najmu) ani w całości, ani w części. Również nie wolno używać przedmiotów dzierżawy (najmu) bez zgody Dyrekcji w innych miejscowościach i do innych celów, niż wskazano wyżej w art. 4.

Art. 8.

Po wygaśnięciu, rozwiązaniu lub wypowiedzeniu umowy, dzierżawca (najemca) winien niezwłocznie, a najpóźniej w dni 14 bez osobnego wezwania zwrócić Dyrekcji przedmioty dzierżawy (najmu zgodnie z opisem wymienionym wyżej w art. 1 i dostarczyć je do . . . . w stanie zupełnie zdatnym do użytku. Koszty przewozu przedmiotów dziarżawy (najmu) do miejsca wyżej wskazanego, oraz wszelkie inne koszty, związane ze zwrotem ich, jak przewóz, złożenie i uporządkowanie w składzie według wskazówek Dyrekcji, ponosi w całości dzierżawca (najemca). Za normalne zużycie przedmiotów dzierżawy (najmu) dzierżawca (najemca) odpowiedzialności nie ponosi. W razie stwierdzenia braku przedmiotów lub ich zupełnej nieużyteczności z powodu zniszczenia, dzierżawca (najemca) zobowiązuje się zapłacić Dyrekcji w terminie 14-todniowym po zażądaniu odszkodowania według cen tych przedmiotów oznaczonych w opisie, wymienionym wyżej w art. 1. W razie zwrotu przedmiotów dzierżawy (najmu) w stanie uszkodzonym, dzierżawca (najemca) zobowiązuje się zwrócić Dyrekcji również w ciągu dni 14-tu po zażądaniu kosztu naprawy jakie wskutek tego poniesie Dyrekcja. O ileby dzierżawca (najemca) w obu powyższych wypadkach warunkom wymienionym zadość nie uczynił we wspomnianym terminie, Dyrekcja ma prawo potrącić sobie odpowiednią kwotę z kaucji. W wypadku, gdyby dzierżawca (najemca) w terminie 14-dniowym zwrotu przedmiotów dzierżawy (najmu) nie dokonał, Dyrekcja ma prawo zabrać te przedmioty i złożyć je w miejscu wskazanym wyżej na koszt dzierżawcy (najemcy), potrącając wynikłe stąd koszty z kaucji, niepokrytych zaś w ten sposób swych pretensji dochodzić będzie w drodze sądowej na majątku dzierżawcy (najemcy).

Art. 9.

Strony zawierające umowę w razie sporu uznają właściwość sądu w . . . . jako w miejscu siedziby Prokuratorji Generalnej. Wszelkie spory natury technicznej rozstrzyga ostatecznie Prezes Dyrekcji.

Art. 10.

Opłaty stemplowe od umowy niniejszej ponosi w całości dzierżawca (najemca). Dzierżawca (najemca) pozatem wpłaca przy zawarciu umowy do kasy głównej Dyrekcji tytułem kosztów manipulacyjnych i druków ¼% od sumy wartości przedmiotów dzierżawy (najmu) oznaczonej wyżej w art. 3.

Art. 11.

Umowę niniejszą sporządza się w jednym egzemplarzu, który zostaje w przechowaniu Dyrekcji, dzierżawca (najemca) zaś otrzymuje na żądanie jej zaświadczony odpis.

. dnia 19 r.

Prezes Dyrekcji: Dzierżawca (Najemca):

Wzór. **Załącznik Nr. 2.**

WARUNKI

użytkowania materjałów nawierzchni wąskotorowej.

Art. 1.

. . . . otrzymuje od Dyrekcji Kolei Państwowych w . . . . do użytkowania materjał starożyteczny nawierzchni wąskotorowej, szczegółowo opisany i oszacowany w rewersie z dnia . . . .

Art. 2.

Dyrekcja Kolei Państwowych w . . . . . . oddaje . . . . materjał do użytkowania na czas od . . . . do . . . . .

Art. 3.

Materjały zostaną przez . . . . przewiezione do . . . . i użyte do . . . .

Art. 4.

Za użytkowanie otrzymanych materjałów . . . . , będzie wnosił do kasy w . . . . . . opłatę czynszową, obliczoną według postanowień art. 7 „Przepisów o wydzierżawianiu starożytecznych materjałów nawierzchni wąskotorowej", wydanych przez Ministerstwo Komunikacji dnia 14 marca 1928 r. za Nr. IV. 2924/W/28 (Dz. Urz. M. K. Nr. 7 z dn. 1.IV. 1928), w terminach i pod rygorami określonemi w art. 8 tychże przepisów.

Art. 5.

Wszelkie koszty związane z odebraniem materjałów ze składów, naładowaniem ich i przewiezieniem do miejsca użytkowania, ponosi całkowicie . . . .

Art. 6.

Zwrot materjałów, po upływie terminu, określonego wyżej w art. 1 nastąpi w . . . . przyczem koszty dostarczenia zwracanych materjałów i ich ułożenie w składzie poniesie również całkowicie . . . .

Art. 7.

W razie zamierzonego wcześniejszego od wskazanego wyżej w art. 2 terminu zwrotu materjałów zawiadomi o tem Dyrekcję Kolei Państwowych w . . . . pisemnie najpóźniej w drugim miesiącu danego kwartału, za który została wniesiona naprzód rata kwartalna opłaty czynszowej. W razie potrzeby przedłużenia terminu użytkowania materjałów wystąpi o to również pisemnie, najpóźniej za jeden miesiąc przed końcowym terminem wskazanym w art. 2.

Art. 8.

W razie stwierdzenia przy zwrocie materjałów braków, lub ich zupełnej nieużyteczności z powodu zniszczenia uiści odszkodowanie, odpowiadające wartości tych materjałów, którą Dyrekcja Kolei Państwowych w ustali na podstawie cen szacunkowych zgodnie z art. 7 przytoczonych wyżej przepisów z dnia 14 marca 1928 r. Nr. IV. 2924/W/28. W razie zaś uszkodzeń przekraczających normalne zużycie . . . . zwróci rzeczywiste koszty naprawy z doliczeniem przepisowego procentu na administrację. Uregulowanie należności z powyższego tytułu nastąpi najpóźniej w ciągu 4-ch tygodni od daty wystawienia odnośnego obliczenia.

Art. 9.

Tytułem zwrotu kosztów manipulacyjnych . . . . wpłaci przy otrzymaniu materjałów do kasy głównej Dyrekcji Kolei Państwowych w . . . . $^1/_5$ % od ogólnej szacunkowej wartości otrzymanych materjałów, wykazanej w rewersie i będącej podstawą do wymiaru opłaty czynszowej.

Art. 10.

Opłaty stemplowe, w myśl obowiązujących przepisów uiści całkowicie . . . .

. dnia 19 r.

Podpis strony oddającej.

Podpis strony biorącej:

SPRAWY SŁUŻBY DROGOWEJ

75.

Nr. V. 2131/28 z dnia 25 lutego 1928 r. W sprawie robót dekoracyjnych na stacjach.

Niniejszem poleca się Dyrekcjom, aby zwróciły szczególniejszą uwagę 1) na doprowadzenie do porządku oraz utrzymanie na należytym poziomie ogródków przy dworcach i budynkach reprezentacyjnych, 2) na urządzenie ogródków na tych stacjach, gdzie one jeszcze nie istnieją, 3) na wykorzystanie wolnych placów na stacjach przy drogach dojazdowych lub wogóle miejsc, do których publiczność miałaby dostęp, w celu ogrodzenia takich placów sztachetami oraz zasiania trawą, 4) na nadanie lepszego wyglądu zewnętrznego dworcom ozdobieniem ścian zielenią, ustawieniem skrzynek z kwiatami pod oknami i na występach balkonów i zawieszaniem koszyków z girlandami z zieleni i kwiatów.

W celu zachęcenia do tej pracy ogrodników kolejowych, zaleca się Dyrekcjom, aby corocznie ogłaszały konkurs na najlepsze ozdobienie zewnętrzne dworców, peronów i utrzymanie ogródków z wypłatą specjalnej premji.

Przy tem zaleca się stosowanie przedewszystkiem roślin stałych, bylin i krzewów, jakoteż odpowiednich pnączy na ścianach budynków i płotów.

Dla żywopłotów zaleca się sadzenie świerków, oraz innych odpowiednich drzew i krzewów, nadających się do strzyżenia.

Wykorzystanie ogrodników do pracy ozdobniczej w ogródkach przy domach mieszkalnych może być dopuszczone tylko w razie całkowitego wykonania powyżej podanych zadań.

ZAWIADOMIENIA:

W Y K A Z

ogłoszonych ustaw i rozporządzeń w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących bezpośrednio lub pośrednio Ministerstwa Komunikacji.

Nr. Dzien. Ustaw R. P.	1928 data	Pozycja	Treść rozporządzenia
21	1/III	186	Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 lutego 1928 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Przemysłu i Handlu Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Robót Publicznych, Ministrem Spraw Wojskowych, Ministrem Komunikacji i Ministrem Rolnictwa w sprawie uprawnienia robotników sezonowych do korzystania ze świadczeń zabezpieczeniowych w okresie sezonu martwego 1927/1928 r.

Nr. Dzien. Ustaw R. P.	1928 data	Pozycja	Treść rozporządzenia
21	1/III	188	Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 lutego 1928 r. w sprawie zmiany przepisów, dotyczących wypłaty świadczeń z powodu braku pracy w ubezpieczeniu pracowników umysłowych.
"	"	192	Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 18 lutego 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o uzupełnieniu postanowień, obowiązujących w bezpośrednich komunikacjach towarowych pomiędzy Polską a Czechosłowacją, Austrją, Węgrami, Włochami, Szwajcarją, Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców oraz Rumunją.
22	3/III	196	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o budowie kolei normalnotorowej Woropajewo — Druja.
"	"	201	Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 29 grudnia 1927 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o zmianie taryfy towarowej polskich kolei wąskotorowych.
25	7/III	213	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 lutego 1928 r. w sprawie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych.
"	"	214	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 lutego 1928 r. w sprawie zmiany ustawy o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych.
"	"	225	Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 25 lutego 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie przepisów przewozowych dla bezpośredniej polsko-sowieckiej komunikacji towarowej.
26	10/III	229	Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 marca 1928 r. o uzupełnieniu art. 97 rozporządzenia Prezydenta Reczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.
30	15/III	288	Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 8 marca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa o otwarciu do użytku publicznego wybudowanego odcinka Ustroń — Polana będącej w budowie normalnotorowej kolei Ustroń — Wisła — Głębce.

RUCH SŁUŻBOWY W DYREKCJACH P. K. P.

Mianowania:

Inż. Kalityński Zygmunt, Naczelnik Oddziału Eksploatacyjnego w Inowrocławiu Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu, — Zastępcą Naczelnika Wydziału Drogowego Dyrekcji Kolei Państwowych w Katowicach.

Inż. Van Roy Alfred, Naczelnik Oddziału Eksploatacyjnego w Ostrowiu w okręgu Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu, — Naczelnikiem Oddziału Eksploatacyjnego w Inowrocławiu w okręgu tej samej Dyrekcji.

Nr. I. 3078/1—J/28.

Rudzok Józef, Starszy Asesor Dyrekcji Kolei Państwowych w Katowicach, — Głównym Kasjerem tej samej Dyrekcji.

Nr. I. 24188/1—J/27.

KONKURSY:

na stanowisko Kierownika Działu Towarowego w Wydziale Eksploatacyjnym Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie.

Warunki dla ubiegających się: ukończone studja wyższe, wyjątkowo średnie, VI lub VII grupa uposażenia oraz dłuższa, wszechstronna praktyka w odnośnym dziale służbowym.

Termin składania podań: do dn. 20 kwietnia 1928 r.

Nr. I. 3689/1 –J/28.

na posadę Naczelnika Magazynu Zasobów w Nowym Sączu w okręgu Dyrekcji Kolei Państwowych w Krakowie.

Warunki dla ubiegających się: ukończone studja wyższe, wyjątkowo średnie, VI lub VII grupa uposażenia, dłuższa wszechstronna praktyka w wykonawczej służbie zasobowej.

Termin składania podań do dn. 20 kwietnia 1928 r.

Nr. I. 3523/28.

na stanowisko Naczelnika Oddziału Eksploatacyjnego w Ostrowiu w okręgu Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu.

Warunki dla ubiegających się: studja wyższe, VI lub VII grupa uposażenia, dłuższa i wszechstronna praktyka w wykonawczej służbie eksploatacyjnej.

Termin wnoszenia podań do dn. 20 kwietnia 1928 r.

Nr. I. 3078/1—J/28.

UNIEWAŻNIENIE BILETÓW.

Unieważnia się bezpłatny bilet okresowy imienny kl. I. Nr. 94, wydany przez Ministerstwo Komunikacji dla p. Inżyniera Hipolita Łąckiego, z terminem ważności aż do odwołania na przejazd w obrębie wszystkich Dyrekcji Polskich Kolei Państwowych.

Poleca się wydać odpowiednie zarządzenie służbie konduktorskiej i rewizyjnej.

Z powodu zwolnienia ze służby kolejowej p. Oktawjana Nelarda, naczelnika Oddziału Eksploatacyjnego w Brześciu n/B. unieważnia się jego dowód tożsamości osoby Nr. 2405/W. DR. wydany przez Dyrekcję Kolei Państwowych w Wilnie.

Poleca się wydać odpowiednie zarządzenia służbie pociągowej i rewizyjnej.

Unieważnienie dowodów tożsamości osoby.

Unieważnia się z powodu zagubienia następujące dowody tożsamości osoby wydane przez Ministerstwo Komunikacji:

1) Nr. 736 Stefanji Jaworskiej, telefonistki Ministerstwa Komunikacji,

2) Nr. 1761 Franciszki Janusz, żony woźnego Ministerstwa Komunikacji.

Poleca się wydać odpowiednie zarządzenia służbie konduktorskiej i rewizyjnej.

Drukarnia Państwowa. Nr. 40464. 21.III.28. 7900.

WARUNKI PRENUMERATY. Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Komunikacji podaje do wiadomości, iż prenumerata Dziennika Urzędowego M. K. na rok 1928 wynosi zł. 8.— półroczna zł. 4.— kwartalna zł. 2.— Pojedyńczy numer — groszy 50.